

Våga Visa-handlingsplan, utvecklingsområden 2015-2016

Utvecklingsområde	Utveckla gemensamt förhållningsätt	Arbetsro och matsituationen i vissa verksamheter	Utveckling o lärande för de yngsta	Lärandemiljöns begränsningar för yngsta	Utveckla barnens ansvar i vardagssituationer	Utveckla formella forum för demokratiska processer
Vad ska göras?	<p>Vi ska skapa tid och möjlighet för att prata om begrepp och värdeord tillsammans. Ex. Vad betyder demokrati för oss? Vad menar vi med a Pedagogers attityder till barn, synen på kunskap och lärande samt vårt emotionella förhållningssätt och närhet till barnen är en av de viktigaste faktorerna för att barnen ska känna sig trygga, sedda och kunna vara en del i de läroprocesser som sker i möten med andra barn, vuxna och med miljöer och material. Detta arbete förutsätter att arbetslagen har utvecklat gemensamma mål, strategier och pedagogisk medvetenhet.</p>	<p>Vi ska skapa en bra organisation; där barnen blir sedda, lyssnade på och indelade i mindre grupper under dagen, där de kan få ro och lust att göra det de tycker är intressant och spännande; tillsammans med en eller flera kompisar eller en engagerad, nyfiken pedagog.</p>	<p>Vi ska fortsätta använda de verktyg vi har för observation och reflektion samt ge alla pedagoger möjlighet att få ta del av praktiska exempel på hur man kan utveckla lärandet, särskilt för de yngsta barnen. Hur kan vi anpassa miljöer, material och aktiviteter samt förbättra kvaliteten i verksamheten för den gruppen? Vi ska även utveckla vårt arbete med att ta tillbaka lärandet till barnen. Hur kan vi få med barnen mer i processerna? Särskilt de små barnen lämnas ofta utanför i reflektionerna. Att få minnas, se, förundras och återkoppla till saker som hänt är en demokratisk rättighet som är viktig att värna om och hitta strategier för. Vi måste hitta metoder för att reflektera tillsammans med barnen.</p>	<p>Vi ska se över våra miljöers utforskningsbarhet, reflektera runt vilka material och aktiviteter som kan vara föränderliga, permanenta eller stationära. Fortsätta att utveckla våra pedagogiska miljöer för att främja barnens reflekterande och konstaterande: hur kan material, aktiviteter och dokumentationer utveckla barnens projekt och ta tillvara på deras tankar så vi tillsammans kan komma vidare i läroprocesserna? Vi ska ta tillvara de goda exempel som finns på enheten för att komma vidare på de ställen där vi möter fler utmaningar.</p>	<p>Vi pedagoger måste utveckla vår tillit till barnens eget kunnande, att vi utgår från och litar på att de kan och är kompetenta. Vi ska även arbeta kring ansvar utifrån att barnen tar ansvar för sina relationer och kompisarnas delaktighet, att bjuda in kompiserna till leken om man ser att någon inte har någonting att göra eller känner sig utanför. Vi ser det som viktigt att barnen lär sig ta ansvar för sig själv och sina medmänniskor, utifrån mognad och behov.</p>	<p>Vi vill fortsätta utveckla och fördjupa vårt demokratiarbete, och bli bättre på att hitta strukturer och processer som hjälper oss att fånga detta i vardagen. Vi vill att barnen ska få möjlighet att påverka och vara delaktiga, i vardagen på förskolan, samt få kunskap om och utveckla sin förmåga att påverka och göra skillnad både för sig själv och för andra.</p>

Våga Visa-handlingsplan, utvecklingsområden 2015-2016

För vem? (Målgrupp)	Pedagoger	Barnen	De yngsta barnen	De yngsta barnen	Barnen	Barnen
Hur ska det göras?	<p>-Genom att ha en punkt på varje APT där ett ord diskuteras varje gång.</p> <p>-Arbeta aktivt med likabehandlingsplanen som ett levande dokument med tydliga och välbeskrivna mål.</p> <p>-Använda verktyget "kompletterande frågor till likabehandlingsplanen</p> <p>-Fortsätta arbeta projektinriktat för att tillgodota alla barns unika kompetenser och förmågor.</p> <p>- Tidigt fånga upp barn med särskilda rättigheter och anpassa verksamhet och stöd efter deras behov. Använda pedagogiska handlingsplaner, TRAS, PRISMA-plan och andra verktyg som hjälp.</p>	<p>-Genom att dela in barnen i mindre grupper vid maten, alla får äta i sin egen takt och vid färre bord.</p> <p>-Barnen ska göras delaktiga i projekt matsal och vara med och utforma den matplats de tycker är trevlig och mysig.</p> <p>-Jobba i mer pedagoginiterade smågrupper utifrån olika kompetenser och intressen.</p> <p>-Processinriktade arbeten i små grupper, där olika kompetenser och intressen tas tillvara.</p> <p>-Observera, dokumentera och reflektera kring vårt förhållningssätt och utformandet av verksamheten, samt vårt pedagogiska uppdrag.</p> <p>-Fortsätta utveckla organisationen kring vart vi pedagoger ska vara under dagen och i vilka aktiviteter.</p>	<p>-Genom att observera och reflektera runt de yngsta barnens lärande utifrån våra mål och aktiviteter. Både med pedagoger och barn. Vilka aktiviteter och projekt främjar de yngsta barnens nyfikenhet och glädje? Hur kan vi se och utmana alla barn?</p> <p>-Vi använder pedagogisk dokumentation för att se hur mellanmännsliga möten påverkar barnens lek, lärande och samspel.</p> <p>-Vi använder likabehandlingsplanen som ett levande verktyg och genomför regelbundna kartläggningar och observationer, samt jobbar med kollegialt lärande både internt och externt.</p> <p>-Vi får handledning och stöd av förskolechef, pedagogistor, ateljéristor och resursteam.</p>	<p>-Genom att dela in barnen i små grupper över dagen, både efter ålder och intresse,</p> <p>-Anpassa miljöerna så att även de yngsta barnens lärande utmanas</p> <p>-Gör tvärgrupper efter ålder över avdelningarna för att tillgodose de yngstas intressen och behov</p> <p>-Vi fortsätter läsa och reflektera runt publikationen "Möten för lärande" (skolverket.se) tillsammans under året.</p> <p>-Genom att fortsätta jobba med kartläggningar och ett aktivt likabehandlingsarbete för att skapa en trygg miljö, där barnen och pedagoger tar ett kollektivt ansvar för varandra och den miljö vi vistas i.</p>	<p>-Genom att organisera så att miljön är formad så att barnet kan ta ansvar och vara självständiga i sitt görande. Att forma rutiner och strukturer som gynnar barns självständighet vid tex matsituation och på- och avklädning. Det kan vara ansvar över att hänga upp sina kläder i hallen eller att lägga tillbaka det man använt.</p> <p>-Genom att i avdelningsreflektioner ta upp; pedagogroll, barnsyn och förhållningssätt; varje vecka med hjälp av dokumentationer och observationer från verksamheten.</p> <p>- Genom att fortsätta jobba med kartläggningar och ett aktivt likabehandlingsarbete för att skapa en trygg miljö, där barnen och pedagoger tar kollektivt ansvar för varandra och den miljö vi vistas i.</p>	<p>-Genom att skapa rutiner för tex röstning vid dagliga aktiviteter</p> <p>-Vi fortsätter att ta upp detta på APT.er och reflektioner</p> <p>-Vi ska fördjupa oss mer i litteratur kring ämnet, samt jobba med kollegialt lärande på APT och pedagogiska möten. Genom att skapa ett barnråd på varje förskola, där barnen får träna demokratiska processer och tycka och tänka i viktiga frågor som rör t.ex. förhållningssätt, arbetsätt och miljö på förskolan.</p>

Våga Visa-handlingsplan, utvecklingsområden 2015-2016

Vem/vilka ansvarar?	Alla	Alla	Alla	Alla	Alla	Alla
Uppföljning/ Utvärdering - hur/när/av vem ska insatsen följas upp och utvärderas	Varje halvår vid utvärderingarna av målen.	Varje halvår vid utvärderingarna av målen.	Varje halvår vid utvärderingarna av målen.	Varje halvår vid utvärderingarna av målen.	Varje halvår vid utvärderingarna av målen.	Varje halvår vid utvärderingarna av målen.

Övriga anteckningar: